

Bandika, a kiskirály

Hol volt, hol nem volt, még Magyarózdon is túl, élt egy kiskirály, akit Bandikának hívtak. Ez a kiskirály boldog gyermekként, szeretetben, kényeztetésben élt. Szőke haja, ami ráadásul göndör is volt, és az a pösze, kedves kiskirály-hangja mindenkit lenyűgözött. Nagyon ügyes volt: szaladgált, focizott, tollasozott, úszott, ping-pongozott, és mindenki csodálta. Fejébe szállt a dicsőség tüstént, hiszen ő is érezte, hogy szép, okos, gyors, és ráadásul az a pösze hang... Egyszer csak azt látta maga körül, hogy ő a világ közepe, akinek alattvalói vannak: a szülei, nővére, lányok, fiúk, idegenek, barátok, ellenségek, növények, állatok, igen, még az állatok is mind-mind rajongtak érte és istenítették őt. Ez olyan örömet váltott ki a kamasz kiskirályból – mert ugye elkezdett kamaszodni –, hogy egyszerűen elfelejtett foglalkozni az alattvalói gondolataival, érzelmeivel, és már senkire sem hallgatott. – Kit érdekel! – gondolta Bandika, a kiskirály, aki elkezdett kamaszodni, mert a természet törvényeit még nem tudta manipulálni, de remélte, hogy annak is eljön majd az ideje! Kezdett felfigyelni a műszerére, ami a lába között lógott, és

nagyon jó barátságba került vele. Mikor rájött, hogy mire tudja használni ezt a műszert, amit elnevezett Gugunak, felfigyelt a lányokra. És lassan a „kit érdekel” stílushoz csatlakozott a „ki térdepel” stílus is. Bandika, a kiskirály, azaz Bandi király – mert lassan észre sem vette, de felnőtt – Guguval együtt átvette az irányítást, és már csak a lányok, a szórakozás, a mámor, a villogás, csillogás, pompa, a királyi karrierje és a kincsei érdekelték.

Mondanom sem kell, hogy Bandi király egyszerűen tökéletes volt, a nők bálványa, a vívók istene, a humor és az ötletek hercege. Mindenkit lenyűgözött, amihez csak hozzáért, arannyá változott. Egy idő után már akkora lett az orcája, hogy az alattvalói figyelmeztetni kezdték: – Bandi király! Nem lesz ennek jó vége! Meg kéne komolyodni!

Nagyon megharagudott erre Bandi király, és boszszúból még jobban belemerült a mámorba. De az alattvalók nem adták fel, figyelmeztették, még tízszer, százszor, ezerszer! De Bandi király így: – Nehogy már a pór nép mondja meg nekem a magáét, nehogy már a beton kössön belém! Ezért az alattvalói lassan kezdtek elszomorodni, és letörten, arccal az aszfaltnak elindultak új királyt keresni. Az elején tízen, majd százan, a végén pedig ezren. Vagyis mindannyian.

A magányossá vált Bandi király, bármerre indult, bármit csinált, egyre szomorúbb lett. Már a mámor sem éltette, teljesen kiégett, még öngyilkos sem tudott lenni.

Kezdte volna elejétől a meséjét, vagyis szerette volna... Hol volt, hol nem volt, Magyarózdon is túl! Magyarózdon is túl? De hol van Magyarózd? Mi lehet Magyarózd? És akkor fellobbant egy szikra! „Meglátogatom Magyarózdot! Lehet, hogy ott nekem, Bandi királynak, született Bandika kiskirálynak szerencsém lesz. Lehetne nekem is egy királyom, aki nem olyan gonosz, mint én. Még pór nép is lennék, csak legyen nekem is egy királyom. Legyen újra barátom! Ne legyen több fájdalom! És legyen végre CSALÁDOM!”

Senki nem kérdezte meg

Nagyon sokat jártam versenyre, ezért elkezdtem lógni az órákról. Igazolás mindig volt, ha meg nem, akkor is, kit érdekelt? Kirúghatnak? Hmm. Megbuktathatnak? Hajrá! Éreztem, hogy ha bajba kerülök, úgyis kiszednek. Szenttelenül kihasználtam, hogy nekem mindent szabad. Ezért sokan utáltak vagy irigykedtek rám. Akkor már bennem volt a mehetnék, mindig másvalami kellett! Voltak vívók, akik Németországba mentek, és jól alakult az életük. Ezért csodáltam őket. Szeretem a németeket! De a nyelv nehéznek tűnt, ezért maradt az anyaország.

Kilencedik osztályba mindenképp sport szakra szerettem volna menni, de akkor még nem volt Szatmáron. Feldobtam ezt a labdát otthon, és a szüleim elfogadták, hogy Váradra vagy Bukarestbe menjek; én vállaltam volna bármelyiket.

Elmondtam ezt az edzőnőmnek, ő pedig a klub elnökének, aki elintézte, hogy induljon Szatmáron egy román reál-sport és egy magyar humán-sport tagozat. Elfogadtam, és maradtam Szatmáron. Tudtam, hogy benne vagyok a krémben, ezért csinálták

ezt a két sportosztályt is. Az osztályban volt hét kosaras lány, a román tagozaton néhány focista, nálunk pedig három-négy vívó, egy-két atléta, a többiek pedig „pilások”¹ vagy selejtek, akik kiestek a bio-kémia vagy a matek-fizika osztályból.

Soha nem fogom elfelejteni az első atlétikaedző osztályfőnökömet. Románosította a családnevét, gondolom, azért, mert nyali kommunista volt. Órákon csak futott, futott és futott! Szerintem utálta a gyerekeket is. Névsorolvasással kezdte az osziórát. Mikor hozzám ért, és kimondta a nevem: – Gombola András, én felálltam és mondtam, hogy: – Jelen. Erre ő rám nézett, és flegmán ezt mondta: – Te vagy az a híres vívó? Hmm... – és folytatta az órát. Hatalmas provokációt éreztem a hangjában. Már akkor tudtam, hogy köztünk nagy háború lesz. Ha harc, hát legyen harc! Tiszta szívből utáltam. Végig az volt bennem, hogy én vagy ő! Ott tettem keresztbe neki, ahol csak tudtam.

Volt az oszimnak a CSSM (Clubul Sportiv Satu-Mare) klubnál egy edzői állása. A klub elnöke, Viorel nekem tisztelóm volt, a faternek pedig barátja. Tehát indulhatott a genyázás. Sakk-matt!

¹ Kivételezettek (zsargon)

A Kölcsey Ferenc Gimnázium sport osztályában barátkoztam össze Andrissal, aki ugyancsak vívott. Közel laktunk egymáshoz, ezért rengeteg időt töltötünk együtt. Most is igaz barátom. Ő is elvult a világában, mint ahogy én is. Ráadásul ő is utálta az oszinkat, aki közben nyomatta az atlétikáját: fut-fut-fut... Úgy tartotta, hogy a vívás nem sport, mivel nem igényel semmi kondíciót. Szívesen vívtam volna vele egyet!

Az oszi olyan atlétákat edzett, akik nem voltak még városibajnok-szinten sem. A stadionban voltunk egyszer, és emlékszem, jött valami ellenőr, aki a két vívót tette oda sprintelni. Dicsekedhetett velünk az oszi, mert az atlétáit 100 méteren 20 méterrel vertük meg.

Úgy gondolom, sokat köszönhetek neki a vakvágányra jutásomban. Soha nem volt tízesem tornából, csak legfeljebb nyolc-kilences. A négy középiskolai éven keresztül mindig ki akart rúgani engem, és még vagy öt osztálytársamat.

Lehetett tudni, hogy egyik nap 12-kor lesz a feyelmi, mikor ez az emberszabású ki akarja rúgani az egyik osztálytársamat. Az osztálytársam letiplizett!² Az oszim, hogy ne maradjon szégyenben, megfogta a kezemet, kivitt a körből, ahol a fiúk-lá-

² Elmenekült, megszökött (zsargon)

nyok beszélgettek a nagyszünetben, és végigrángatt az iskola folyosóján, hogy ő visz a fegyelmire. Éreztem, hogy mindenki engem bámul! Ez volt az egyik legmegalázóbb helyzet, ami megmaradt bennem a gyerekkoromból. Meg is kapta tőlem az oszim ezért keményen a revansot.

Tehát bementünk a fegyelmire. Eljátszottam a kedves, aranyos vívóbajnokot, bevágtam az ártatlan, szende, tudatlan arcot. Volt mivel szívaasson az oszim, és meg is tette. Az első kérdés ez volt a bizottság részéről:

– Hát ő mit keres itt? – és mosolyogtak rám, én meg vállat vonva mondtam:

– Nem tudom! – „Nem nekem kellett volna itt lennem, de hogy a tanár úr ne égjen le, berángatott engem” – gondoltam magamban.

Sunyiban mindenki mosolygott rám, ebből tudtam, hogy ők is nagyon „kedvelik” az oszimot! Azaz utálták, de el kellett viselniük.

Erre az emberszabású:

– Még kell két igazolatlan óra, húsz igazolt hiányzás, és automaticé évet ismétél András! Hét tantárgyból áll bukásra!

Természetesen igaza volt, de nem voltam hülye, hogy egyetértsek az IQ-bajnokkal! Így válaszoltam:

– Na és akkor? Van három hetem az év végéig, még simán ki tudom javítani a jegyeimet. Hiányzások? Azt megoldom!

– Hogyan?

– Elintézem!

Majdnem felrobbant! Ezután visszaküldtek az osztályba, ahol profin megterveztem az édes boszszúmat. Délután edzésre mentem, ahol kijött belőlem az Oscar-díjas színésztehetség, és előadtam a történeteket az edzőnőmnek. Hogy az emberszabású azt mondta, hogy én csak egy lúzer vívó vagyok, hogy a vívás nem is sport, hogy te, Marika néni, nem is vagy jó edző, csak felveszed a fizetésedet az eredmények után, és az oszi annyira utál ezért engem, hogy mindig ki akar rúgatni. Tornaórákon szívat: „Nézzétek! Megjött a nagy vívó!” Természetesen azért mondja ezt, hogy mindenki előtt leégesen... Vártam, mi lesz a hantáim következménye. Elmeséltem a barátomnak az esetet, aki úgy látta, hogy ez súlyos lesz.

Másnap nagyszünetben ott volt Marika néni és az oszim főnöke. Oda is hívatott az emberszabású. Marika néni megkért, hogy mondjam el, amit a tegnap edzésen összehordtam. Elő is adtam, közben ránéztem az oszimra, aki nagyon be volt tojva: hó-

fehér arca lett, köpni-nyelni nem tudott. Elküldtek. Az iskola ablakából figyeltem, mi történik. A klub elnöke és Marika néni felváltva beszéltek, az oszim meg csak bólogatott. Hirtelen elkezdtem őt sajnálni, lelkiismeret-furdalásom lett, de hamar elmúlt. Végül is hatvan százalékban igazat mondtam, tehát akkor csak negyven százalékban túloztam, ferdítettem, hazudtam, vagy nevezzük, ahogy akarjuk.

Mi, a két Andris az iskola fekete bárányai voltunk. Lógtunk, becsípve jöttünk suliba, főleg tesiórára. Bulizás, csajozás, haverok–buli–fanta! Ez növelte a szupersztárság-érzésemet, kezdtem elszakadni a realitástól, és elveszteni a józan ítélőképességemet. Senki, de senki nem kérdezte meg, hogy „te mit csinálsz”? Lehet, hogy a szüleim próbáltak segíteni, de nem számított. Nem volt mércém. Azt gondoltam: mit tudtok ti, egyszerű átlagemberek? Majd én megmutatom, hogy kell csinálni!

Nagyon hamis képet raktam össze magamról, és így alakult ki bennem a rasszizmus is. Aki nem olyan volt, mint én, azt undorítónak találtam. A feketéket, a zsidókat. Habár a zsidóságon eltöprengtem, mert-hogy körülmetélt vagyok, de a szüleim nem tudnak erről semmit. Tudomásom szerint így nem születnek kisfiúk. Gondolkodtam már azon is, hogy össze-

cseréltek a kórházban, hiszen egyszerű embereknek nem születhetett ilyen sztár gyermekük.

Egyre ocsmányabb dolgokat követtem el, mert hatalmas volt az egóm. Sajnos ezekből a tulajdonságokból bőven maradt még bennem, de annak örülök, hogy rájöttem, a sztár nem én vagyok, hanem a szüleim. Amennyi baromságot, balhét, hisztit, fájdalmat, megalázást, meglopást, lenézést, köpködést, fikázást átéltek miattam! És még ezután is csak tűrtek nekem. Mindig volt egy újabb esély, még a sok felszínes, hazug bocsánatkérésem után is. Én már biztos kirúgtam volna magam az életemből. Őszintén tudok örülni annak, hogy erre rájöttem. A szüleim még mindig együtt vannak jóban-rosszban, örömben-bánatban. Boldoggá teszik egymást. Mi kell még? Persze azt azért ne felejtsük el, hogy az ő fiatalságuk idején nem volt még ribanc világ, csak „főz-mos-takarít, gyerekre vigyáz”. Sajnos én ebbe az emancipált, feminista, karrierista világba születtem, és ilyen körökben is mozogtam. A hamis énképemet is a laza világom táplálta.

Volt még egy fontos történet a líceumban. A két Andris elszökött Magyarországra, tizenöt-tizenhat évesen. Ő lopott pénzt otthonról, én eladtam a versenybiciklimet. Jó kaland volt! Végül Budapesten

vonatra tettek minket, és hazajöttünk. Féltünk, ne-hogy megtudják a válogatottnál, tehát igyekeztünk elsimítani a dolgot. Mégis megtudták, ezért nem vittek el a világ bajnokságra, Bonnba. Ez fájt.

Tizenkettedik osztály, érettségi. Már említettem, hogy hét tantárgyból álltam bukásra. Nem kértem segítséget a jegyeim javítására, egyszerűen kihívásnak vettem, biztos voltam benne, hogy meg tudom csinálni. Emlékszem, a romántanár nő behozta a naplót, észrevette a sok bukás lehetőségét, és meg is említette: – Ha a többi tantárgyat kijavítod, én átengedlek. Ennek örültem, mert korrekt volt! Igaz, hogy ivott, a szemüvegét gyakran otthon hagyta, hebeggett-habogott, de szerettem. Sikerült kijavítanom öt tantárgyat. Tanítottak még latint is, amitől nagyon félttem. Keményen tanultam, és végül sikerült kijavítanom. Nagyon boldog voltam, hogy önerőből túljutottam a nehéz helyzeten, és mehettem érettségizni. Siettem az osztályba, hogy elmeséljem mindenkinek a jó hírt, de közben az osztálytársaim szóltak, hogy a romántanár nő megbuktatott. Rohantam a tanáriba, cirkusoztam, de a tanár nő nem merte átjavítani a jegyet, még a kollégái kérésére sem. Az osztályfőnököm javasolta, hogy ismételjek évet, de nem hallgattam rá. Pótvizsgán aztán a romántanár nő meg sem

mert nyikkanni, írásbelire kaptam egy kicsi jegyet, mert nem írtam egy szót sem. Szóbelin meg sem szólaltam, és maximális jegyet kaptam, a kettő átlaga pedig elégséges volt a 12. osztály befejezéséhez!

Az érettségimet elintézték. Román szóbelin az Olt folyót húztam. Annyit mondtam, hogy ez egy folyó, van partja, vannak benne halak és víz. A szóbelizető bizottság úgy bámult rám, mintha ilyen hülyét még nem látott volna. Aztán odasúgták nekik, hogy ő a Gombola. Mosolyogtak. A francia írásbelin odajött egy tanár, aki diktálta volna a tételt. Hiába sűgött, mert nem tudtam kitenni a hangsúlyokat. 2.30-at kaptam a francia vizsgára, de a klub elnöke fellebbezett, és rájöttek, hogy „hibáztak”. Kicsit zavart, hogy ilyen tudatlan bunkó vagyok, de megnyugtattam magam, hogy én a sportolásra és a szupersztárságra születtem! Sajnálom, hogy akkor még nem jöttem rá, mekkorát tévedtem.

Most imádkozom ezért is. Kérem az Istent, hogy tartson meg olyannak, amilyen most vagyok, és ne engedje, hogy az ördög megkísértsen! Csak oda ne kerüljek még egyszer. Nem gond, ha fájdalom, tehetlenség, elutasítás, problémák érnek, csak remény és szeretet is legyen, vagy legalább ezeknek az esélye létezzon.

Tehát elértem a felnőttkort, csak sajnós ez semmit nem jelentett számomra! Soha nem szerettem a születésnapomat, és őszintén, a másokét sem. Undorodtam, amikor szülinapi partit rendezett valaki. Azokat a lehetőségeket, segítséget, amelyet a társadalomtól kaptam, természetesnek vettem. Számos dologgal visszaéltem, sok mindenkit kihasználtam, lehúztam, átvertem. Hosszú folyamat volt, amíg ezt tökéletesítettem. Szarka voltam. Annyira természetessé vált számomra, hogy mindig van pénzem, hogy este a fater nadrágjából elemeltem öt-tíz lejt heti egy-két alkalommal, mikor otthon voltam.

A kedvenc nagyapámtól is loptam, aki egy nagyon kemény, határozott, családcentrikus, igaz ember volt, keményen szponzorálta a vívókarrieremet, mindent megtett értem. Ő volt az egyetlen, akivel mindent megbeszéltem. Iskola, csajok, problémák, sikerek. A gyerekeivel nagyon szigorú volt, egyet csettintett, és az apám ugrott, a nővére úgyszintén. Meztláb kellett biciklizniük, hogy a cipő talpával ne kenjék össze a pedált. Nekem már korán példaképemmé vált, nagyon szerettem őt. Sok mindenre próbált megtanítani. Bördíszműves volt, és sokat járt Nagybányára leadni a pénztárcákat, táskákat, amelyeket nyugdíjas koráig nap mint nap készített. Álta-

lában vonattal utazott, és sokszor magával vitt. Profi és precíz munkát végzett, öröm volt kézbe venni minden bőrdarabot, amelyre rátette a kezét. Mikor nagyobb lettem, rokonokat látogattunk a Balatonon, Pesten... Úgy szervezte, hogy beférjek az autóba, hogy magával vihessen. Mindig olyan szerettem volna lenni, mint ő. Soha nem keverte a magánéletet a hivatással, nem mutatta ki az érzéseit, de nem viselt álarcot sem. Igazi férfi volt!

Volt még valaki, aki nagyon boldoggá tette a gyerekkoromat, és több volt számomra, mint egy apa, testvér vagy barát. Gábornak hívták. Nagyon szeretett, rengeteget játszott velem, mindig a nyakában ültem. Úgy nézett ki, mint egy mesebeli hős: két méter magas, hosszú, szőke göndör haj, nagy, szőke bajusz. A felesége Rita volt, egy törékeny, csinos, laza, pici nő. Szép volt. Őt is nagyon szerettem. Egyetemista koruktól sokat sétáltattak esőben, hóban vagy éppen tűző napon.

Emlékszem aztán arra is, hogy Rózsika néni, Gábor édesanyja tiszta feketében jött hozzánk, kísért szemekkel, önkívületben. Tisztán értettem, miről beszélnek a konyhában, még zárt ajtók mögül is. Jóska bácsi, Gábor édesapja ment a holttestért Brassópojánára. Gábor a temesvári egyetemmel

ment el sízni, aztán egyik nap a hotel előtt holtan találtak rá, letolt, összezsínált nadrággal. Valami nősztori rémlik még, valószínű emiatt halálra verték, szétrugdosták, és kilökték a hotel ablakán. Leszakadt a mája, a székletinger miatt letolta a nadrágját, majd belehalt a sérüléseibe. A rendőrség balesetnek hozta ki az ügyet, és nem rendelt el nyomozást. Egy jósnőt emlegettek, akibe belecsapott a villám, és tud beszélni a holtakkal. Kerül, amibe kerül, de a szülei felveszik vele a kapcsolatot.

Kit érdekelt a rendőrség, a jósnő, a gyász vagy a holttest hazahozatala? Csak az számított, hogy Gábor nem jön többet hozzám, és Rita sem! Ki fog engem szeretni? Kinek ülök a nyakában? Egy pillanat alatt összetört bennem minden! Éreztem, hogy valami megváltozik! Nem fognak többet szeretni, és én sem őket. Ilyesmi velem nem történhet meg! Hallottam, amint a szüleim letiltanak a temetésről, de senki sem magyarázta el, hogy „fiam, ő most odafent van...”, senki sem próbált legalább valamilyen dumával elbutítani vagy megnyugtatni, hogy egyszer még találkozhatom vele valahol. Kemény sokkot kaptam, ami dühkitörésbe csapott át. Rábeszéltem nagymamámat, hogy menjünk ki Gáborhoz a temetőbe, a ravatalhoz.

Mikor láttam őt a fadobozban, szépen felöltözve, nyugodtan aludni, akkor fogtam fel, hogy vége. Elszállt a remény, a mosoly, a játszás!

Jó volt ezt ismét átgondolni, érezni. Nagyon szégyelltem volna, ha meg sem említem azt, akit annyira szerettem, és ebben a formában nem búcsúzom el tőle! Nyugodj békében, Gábor!

Dupla öröm

Megérkeztünk motyóstól Zalaegerszegre. Béreltünk egy családi házat, tizenkét kilométerre a központtól, elég rideg volt, új és túl nagy. Nagyon jó volt az alapokról felépíteni vándor életem új szakaszát, most már családyszerűségben, mindenkitől távol, fülem-farkam behúzva. Vera elvult, otthon tett-vett, főzött stb.

Elkezdődött megint a megszokott filmem: felépíteni, egy nap alatt szétrombolni, majd elmenekülni. Éreztem, hogy ez fog történni, de reméltem, hogy mikor megérkezik a lányom, Csenge, végre felnőtt leszek, apa, felelősségteljes ember, aki beilleszkedik, megalázkodik, ellátja anyagiakkal és szeretettel a családját. A megélhetéstől nem félttem annyira, mindent megtettem azért, hogy pénzem legyen. Lop-tam, kölcsönkértem, sunyiztam, kihasználtam az embereket, fizetést vettem fel előre!

Palival megegyeztünk havi 50 ezer forintban, amiért heti három alkalommal kellett edzést tartanom, e mellett pedig munkát kerestem. Sajnos nem így lett, de nem panaszkodtam. Minden nap én tartottam az edzést. Tiszteltem és szerettem Pa-

lit, főnököm és barátom volt egyben. Számítottam rá mindenben, ő segített is, és én Gombola András-módon, lassan-lassan kezdtem kihasználni, visszaélni a bizalmával. Észre sem vettem, hogy minden kezdődik előlről, a megszokott forgatókönyv szerint!

Nagyon megszerettem az egerszegi gyerekeket, mert teljesen más neveletésben részesültek. Tiszteletudóan viselkedtek, nem csak azért, mert az edzés egy hatalmas katolikus gimnázium tornatermében volt, hanem egyszerűen érződött rajtuk, hogy más háttérrel rendelkeznek. Furcsa volt ezt átélni.

Hallottam korábban, mekkora különbség van Észak- és Nyugat-Magyarország között, ezért is akartam, hogy Csenge a Dunántúlon szülessen meg.

Nagyon teljesítményorientált voltam, Pali meg a vívás szeretetéért dolgozott. Sok munkát öltem bele az edzésekbe, volt mikor kétszer-háromszor is edzettünk naponta. Észre sem vettem, és már én nyitottam-zártam a termet. A legnagyobb kihívást jelentő feladatot bízták rám az edzőkarrieremben: elsős gyerekeknek vívóedzést tartottam. Hatéves gyerekeknek, akik kiszabadultak a padból, majd be szabadultak a tornaterembe. Figyelem, zokni! Sora-kozó, vívóállás, előre-hátralépés, kitörés... Még most sem tudom, honnan kaptam annyi energiát, türel-

met, alázatot és főleg ötleteket, hogy játékos formában kezdjünk el vívni!

Sok időbe telt, míg kialakítottam egy picur csapatot, és erre nagyon büszke voltam! A szülők egyszerűen nem hitték el, hogy milyen fegyelmezetten dolgoznak a gyerekek. Csillogott a szemük, amikor nézték az edzést! Jobban szeretek edzősködni, mint vívni. Jobban örültem azoknak az eredményeknek, amit a gyerekek kemény izzadtsággal szereztek maguknak. Dupla öröm: örültem, hogy örülnek! Egy kis versenyen is olyan edzői-baráti-lelki pörgést tudtam nyújtani nekik, hogy el tudták hitetni önmagukkal, hogy azt a versenyt meg tudják nyerni, és a győzelem az egyetlen variáció. Tudtam vigasztaló, de kemény is lenni velük. Figyeltem, hogy meddig mehetek el a szidásban, és az építő jellegű kemény kritikában. Beindultam! Versenyekre vittem a gyerekeket, világcupát rendeztünk Egerszegen, zsűriztem jó pénzért, Szombathelyen egy hatvan-hetvenfős, 16-17 éves korosztályú csoportot vezettem egy nemzetközi edzőtáborban.

Beköltöztünk Egerszeg központjába, szülés előtt pár hónappal. Tudta mindenki, hogy érkezik a bébi, ezért minden segítséget megkaptam az egerszegiektől. Nem emlékszem olyan edzésre, ahol jelenlétük alkal-

mával meg ne kérdezték volna a szülők, hogy mi van Verával, vagy ne hoztak volna valamit. Ruhát, mózeskosarat, kiságyat... Orvost intéztek! Sokszor éreztem, hogy ez már túl sok, de tényleg befogadtak, szerettek. Sokszor jött hozzám Rudi, Laci, Tóni, és akik mentek a horvát tengerpartra, azok is benéztek, Vera rokonai például.

Egyszer nálam aludt Samu, a nyíregyházi kedvencem. Valami versenyre jött, és ahogy ez történni szokott, előző este a barátaimmal ittunk, szívtunk, buliztunk... Úgy kiütöttem magam, hogy reggel, amikor Samu ébresztett, nálam se kép, se hang nem volt. Adtam neki pénzt, hogy menjen taxival, vegye el a törzsájkját a teremből, és menjen utána a sportcsarnokba, a versenyre. Nem segítettem neki a versenyen, pedig ő azt tervezte, hogy átköltözik Egerszegre, mert annyira szeretett engem, úgy is, mint az edzőjét, és úgy is, mint a barátját. Mikor be voltam rúgva, szíva, a hozzám közelállók sem érdekeltek.

Most már így utólag tudom, hogy Samu a versenyen miért nem figyelt rám, miért nem vívott jól. Egyszerűen így mutatta ki, hogy mennyire csalódott bennem. Ráadásul mi rendeztük a versenyt, komoly felelősséget vállaltam. Arra ébredtem, hogy Vera leöntött vízzel, és mesélte, hogy reggel fél 7-kor jöttem

haza, totál készen. Palival akkor beszélt hatodjára, ideges volt, mert nem érkeztem még oda. Nagy csalódás volt számára is!

Végül beestem a terembe, de éreztem, hogy mindenki engem figyel, gondolom azért, mert másnaposan néztem ki. Zsűríztem. Samu úgy vívott, mint aki életében most fog tört először. Felidegesített, ott hagytam, Pali beszólt, őt is. A ZVE tanítványok még rosszabbul vívtak, ezért aztán felmentem az emeleten lévő terembe, és elkezdtem inni Tóni bával, az MTK edzőjével. Unicumoztunk. Ő megethette! Neki már volt egy világbajnok vívója, aki VB-t nyert, tehát ő az egyik legjobb magyar edző, harmincévnyi tapasztalattal.

Itt az ideje, hogy meséljek egy kicsit kis kedven-
cemről, aki a későbbiekben barátom lett, Samuról. Mikor Nyíregyházán megismertem, alacsony, duci, tizenegy éves gyerek volt. Jól nevelt, akaratos, jó humorú, bírta a szívatást. Sokszor győzködött: gyere, vívjunk még, még egy asszó, most adj 40 előnyt, és megverlek! Egyre szemtelenebb lett, ami alapadottság egy vívónál. Okos gyerek volt, ezért hamar tanult, fejlődött, és elsajátította az alapszabályokat. Elkezdtem vívóleckéket adni neki. Olyan adrenalin-túltengése volt, hogy amíg teljesen ki nem ütöttem,

nem bírt leállni. Úgy pörgött, mint mikor én kissrác koromban egyedül edzettem.

Jártunk versenyekre, és észrevettem, hogy túl rövid a kitörése. Hiába jó a keze, ha nem bírja a tömeget a lába! Megint csak szívattam: „Annyit zabálsz, mint egy állat! Azért vagy ilyen kövér”! Erre a válasz az volt, hogy „Rossz a kiválasztó készülékem”! Ezt, gondolom, az apukájától tanulta, és ezzel le is tudta az egészet. De már az első évben benne volt az első négyben, nyolcban, kisebb versenyeken dobogóra került, majd OB-n is sikeresen szerepelt...

Megbeszéltem az apjával, hogy kellene találnunk egy közös megoldást arra, hogy Samuval edzünk úgy, hogy Tamás, a másik edző ne tudja meg. Samu majd szétpattant az örömtől, de rövid idő alatt ez lankadt benne, mert edzéseken kevesebbet vívtunk, fizikumra, erőnlétre, rugalmasságra alapoztunk. Felfogta, hogy ez miért is fontos, hihetetlen mennyiségű munkát végzett. Szerencsésnek tartom magam, mert az én kitörésemet még az öreg Csipker Sándor, a világ egyik nagymestere csiszolta, aki szatmáriként sok világbajnokot edzett. Éreztem már akkor, hogy azért kínoz, mert szeret, és azt akarja, hogy jó legyek. A görbe botjával tanított meg kitörni. Beállított vívóállásba, és nyomott egy

hatalmasat a hátsó térdeimre. Úgy éreztem, mindjárt elszállok. Nagyon fáj!

Tizenhárom évesen, miután megnyertem az OB-t, kaptam egy „cel mai tehnic trágător“ diplomát is. Nem sok törözőnek osztották ki ezt a díjat a román férfi vívás történetében. Villámgyors, és főleg nagyon hosszú kitörésem volt! És én ezt önzetlenül átadtam Samunak.

Végigedzettük a nyarat, a nyár végére már elég ügyes asszóink voltak. Robbanékonyaság, ész, akarat. Az új szezonban sok versenyt, OB-t is nyert, első volt a ranglistán. Mindenki felfigyelt rám is, mint az edzőjére, ezért több egyesülethez is hívtak edzősködni (Budapestre, Németországba). Én meg nem hagyhattam cserben ezt a gyereket, aki még Zalaegerszegre is képes lett volna átköltözni, csak hogy edzhessen (tizenöt évesen), távol a családjától, az ország másik végében! Nagy csalódás lehetett neki, hogy látott szívni, inni, pedig addig edzéseken nem volt semmi gond.

Tartalom

Előszó	5
Bevezető helyett bocsánatkérés	8
Bandika, a kiskirály	11
Néma gyereknek...	14
Senki nem kérdezte meg	26
Titkos porcikák	39
Eldobtam a sisakot	46
Álarc	58
Ez egy dzsungel	68
Mint hal a vízben	98
Nem tudok kiszállni	105
Szeretetéhes ember	111
Mintha zuhannék	115
Csak a lényeg hiányzott	122
Dupla öröm	129
Meg volt húzva a sapka madzagja	136
Csengéért meg tudom csinálni	145
Annyira hiányzik, hogy inkább nem is gondolok rá	152
Jó volt a pokol	156
Hatalmas nagy csend	161
Utóhang és köszönet	170